

عنوان درس : دندانپزشکی تشخیصی 3

مخاطبان: دانشجویان ترم: 9

تعداد واحد: 2 واحد نظری

زمان ارائه درس: شنبه ساعت 7.30-8.30 نیمسال دوم 1404-1405

مدرس: دکتر حمیدرضا مظفری-دکتر مسعود حاتمی

دروس پیش نیاز: دندانپزشکی تشخیصی 1 و 2، پاتولوژی دهان و فک مسئول درس: دکتر حاتمی

هدف کلی دوره:

دانشجو بتواند ضایعات دهان را بر اساس ماهیت پیگمانته، سفید و قرمز، خوش خیم و بدخیم، و بافت نرم تشخیص

دهد.

دانشجو بتواند معاینه بالینی، تفسیر میکروسکوپی و انتخاب روش بیوپسی مناسب را انجام دهد.

: دانشجو ارزش اهمیت تشخیص زود هنگام ضایعات پیش بدخیم و بدخیم را در مراقبت از بیماران درک کند

اهداف کلی جلسات :

آشنایی با ضایعات سفید و قرمز دهان

شناسایی و افتراق ضایعات پیگمانته دهان

مرور و تعمیق شناخت ضایعات سفید و قرمز دهان

آشنایی با ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی دهان (بخش اول)

بررسی ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی دهان (بخش دوم)

تکمیل شناخت ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی دهان

آشنایی با اثرات تنباکو، الکل و راه‌های ترک آنها

شناخت ویژگی‌های بالینی و پاتولوژیک SCC دهان

آشنایی با روش‌های غربالگری سرطان دهان

شناخت شایع‌ترین انکوژن‌ها و نقش آنها در سرطان دهان

آشنایی با اصول جراحی و درمان ضایعات پاتولوژیک دهان

شناخت پاتولوژی ضایعات واکنشی دهان

شناخت پاتولوژی ضایعات بدخیم دهان

جمع‌بندی و تحلیل تطبیقی ضایعات واکنشی و بدخیم دهان

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه 1: آشنایی با ضایعات سفید و قرمز دهان

هدف کلی: آشنایی با ویژگی‌ها و تشخیص افتراقی ضایعات سفید و قرمز دهان.
اهداف ویژه:

انواع ضایعات سفید و قرمز را نام ببرد.

خصوصیات بالینی هر کدام را توصیف کند.

افتراق ضایعات پیش‌بدخیم و خوش‌خیم را بیان کند.
در پایان جلسه دانشجو قادر است ضایعات سفید و قرمز دهان را شناسایی و طبقه‌بندی کند.

جلسه 2: آشنایی با ضایعات پیگمانته دهان

هدف کلی: شناسایی علل و انواع پیگمانتاسیون در دهان.
اهداف ویژه:

علل فیزیولوژیک و پاتولوژیک پیگمانتاسیون را توضیح دهد.

تظاهرات بالینی ضایعات پیگمانته را تشخیص دهد.

افتراق ملانوتیک ماکول از ملانوم را بیان کند.
در پایان جلسه دانشجو قادر است ضایعات پیگمانته دهان را تشخیص و افتراق دهد.

جلسه 3: مرور و تکمیل ضایعات سفید و قرمز دهان

هدف کلی: تثبیت و تعمیق مفاهیم ضایعات سفید و قرمز.
اهداف ویژه:

یافته‌های بالینی نمونه‌های مختلف را مقایسه کند.

ارتباط بین ضایعات سفید-قرمز و خطر بدخیمی را تحلیل کند.

تشخیص افتراقی در کیس‌های ترکیبی را انجام دهد.
در پایان جلسه دانشجو قادر است موارد بالینی ضایعات سفید و قرمز را تحلیل کند.

جلسه 4: آشنایی با تظاهرات دهانی ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی (1)

هدف کلی: آشنایی با ضایعات اگزوفیتیک دهانی و طبقه‌بندی آنها.
اهداف ویژه:

مفهوم ضایعات اگزوفیتیک را تعریف کند.

انواع ضایعات واکنشی اگزوفیتیک را بشناسد.

ویژگی‌های کلینیکی فیبروم و پیوژنیک گرانولوم را بیان کند.
در پایان جلسه دانشجو قادر است انواع ضایعات اگزوفیتیک را از هم افتراق دهد.

جلسه 5: آشنایی با تظاهرات دهانی ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی (2)

هدف کلی: بررسی موارد بالینی ضایعات اگزوفیتیک.
اهداف ویژه:

ویژگی‌های کلینیکی **peripheral giant cell granuloma** را توضیح دهد.

افتراق ضایعات اگزوفیتیک مشابه را انجام دهد.

درمان و پیگیری مناسب را بیان کند.

در پایان جلسه دانشجو قادر است کیس‌های ضایعات اگزوفیتیک را تحلیل و درمان پیشنهادی ارائه کند.

جلسه 6: آشنایی با تظاهرات دهانی ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی (3)

هدف کلی: تکمیل و جمع‌بندی ضایعات اگزوفیتیک.
اهداف ویژه:

ارتباط ضایعات اگزوفیتیک با تحریکات موضعی را تحلیل کند.

نشانه‌های هشداردهنده بدخیمی را بشناسد.

روش‌های بیوپسی و بررسی پاتولوژیک را بیان کند.
در پایان جلسه دانشجو قادر است رویکرد تشخیصی جامع به ضایعات اگزوفیتیک اتخاذ کند.

جلسه 7: آشنایی با تظاهرات دهانی تنباکو، فرآورده‌های آن و الکل و راه‌های ترک

هدف کلی: آشنایی با اثرات دهانی مصرف تنباکو و الکل و راه‌های ترک.
اهداف ویژه:

اثرات تنباکو بر مخاط دهان را توصیف کند.

تظاهرات دهانی در مصرف‌کنندگان الکل را توضیح دهد.

راهکارهای ترک و مشاوره به بیمار را بیان کند.
در پایان جلسه دانشجو قادر است اثرات و عوارض دهانی تنباکو و الکل را تشخیص دهد.

جلسه 8: آشنایی با اسکواموس سل کارسینوما دهان (SCC)

هدف کلی: شناخت ویژگی‌های بالینی و بافت‌شناسی SCC دهان.
اهداف ویژه:

عوامل خطر و پاتوژنز SCC را بیان کند.

مراحل پیشرفت بالینی SCC را تشخیص دهد.

تظاهرات بالینی در نواحی مختلف دهان را توصیف کند.
در پایان جلسه دانشجو قادر است ویژگی‌های بالینی و پاتولوژیک SCC را تشخیص دهد.

جلسه 9: آشنایی با روش‌های غربالگری سرطان حفره دهان

هدف کلی: آشنایی با روش‌های شناسایی زودرس سرطان دهان.
اهداف ویژه:

اصول معاینه بالینی غربالگری را بیان کند.

روش‌های مکمل تصویربرداری یا رنگ‌آمیزی را بشناسد.

اهمیت شناسایی زودرس در پیش‌آگهی بیمار را توضیح دهد.
در پایان جلسه دانشجو قادر است روش‌های غربالگری سرطان دهان را به کار گیرد.

جلسه 10: شایع‌ترین انکوژن‌ها

هدف کلی: آشنایی با نقش انکوژن‌ها در پاتوژنز سرطان‌های دهان.
اهداف ویژه:

انکوژن‌ها و ژن‌های سرکوب‌گر تومور را نام ببرد.

نقش HPV و سایر عوامل ژنتیکی را توضیح دهد.

ارتباط مولکولی انکوژن‌ها با بدخیمی دهان را تحلیل کند.
در پایان جلسه دانشجو قادر است نقش انکوژن‌ها را در ایجاد سرطان دهان تشریح کند.

جلسه 11: اصول جراحی و درمان ضایعات پاتولوژیک

هدف کلی: آشنایی با اصول جراحی در درمان ضایعات پاتولوژیک دهان.
اهداف ویژه:

روش‌های جراحی شایع در ضایعات دهانی را بیان کند.

اصول برداشت ایمن تومور را توضیح دهد.

مراقبت‌های پس از جراحی را تشریح کند.
در پایان جلسه دانشجو قادر است اصول کلی درمان جراحی ضایعات دهانی را توضیح دهد.

جلسه 12: پاتولوژی ضایعات واکنشی و بدخیم (1)

هدف کلی: شناخت انواع ضایعات واکنشی دهان.
اهداف ویژه:

ضایعات واکنشی شایع را طبقه‌بندی کند.

ویژگی‌های هیستوپاتولوژیک آنها را توضیح دهد.

تمایز ضایعات واکنشی از بدخیم را بیان کند.
در پایان جلسه دانشجو قادر است ضایعات واکنشی را تشخیص دهد.

جلسه 13: پاتولوژی ضایعات واکنشی و بدخیم (2)

هدف کلی: بررسی ویژگی‌های بافتی و کلینیکی ضایعات بدخیم دهان.
اهداف ویژه:

ویژگی‌های هیستوپاتولوژیک SCC را توصیف کند.

ارتباط یافته‌های بالینی و میکروسکوپی را تحلیل کند.

روش‌های نمونه‌برداری و تشخیص قطعی را توضیح دهد.
در پایان جلسه دانشجو قادر است ویژگی‌های بافت‌شناسی بدخیمی‌ها را تشخیص دهد.

جلسه 14: پاتولوژی ضایعات واکنشی و بدخیم (3)

هدف کلی: جمع‌بندی ضایعات واکنشی و بدخیم دهان.
اهداف ویژه:

مقایسه تطبیقی ضایعات خوش‌خیم و بدخیم را انجام دهد.

ارتباط یافته‌های پاتولوژیک با درمان را بیان کند.

موارد بالینی را تحلیل و تشخیص نهایی ارائه کند.
در پایان جلسه دانشجو قادر است در تشخیص و تحلیل ضایعات دهانی تصمیم‌گیری بالینی کند.

منابع: **9th Edition – R. Rajendran & B. 9 Shafer's Textbook of Oral Pathology, Sivapathasundharam**
4th Edition – Neville, Damm, Allen, Bouquot Oral & Maxillofacial Pathology, Oral Diagnosis, Oral Medicine, and Treatment Planning – Regezi, Sciubba & Jordan

Oral Medicine and Pathology at a Glance – Cawson & Odel

Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery – Peterson

روش تدریس: سخنرانی و ارائه اسلاید

بررسی کیس بالینی و تصاویر بالینی

کارگاه عملی معاینه و بیوپسی

تفسیر نمونه‌های میکروسکوپی

وسایل آموزشی: پاورپوینت

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (ر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	تستی و تشریحی	10 درصد	//////	//////
آزمون میان ترم	تستی و تشریحی	20 درصد	مطابق اعلام آموزش	
آزمون پایان ترم	تستی و تشریحی	60 درصد	مطابق اعلام آموزش	
حضور فعال در کلاس		10 درصد		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم در تمامی جلسات الزامی است و غیبت بدون عذر موجه مجاز نیست.

شرکت فعال در بحث‌های کلاسی، بررسی کیس بالینی و کارگاه‌های عملی انتظار می‌رود.

مرور تصاویر بالینی و نمونه‌های میکروسکوپی ضایعات دهان قبل از حضور در کلاس.

آماده‌سازی و مطالعه منابع معرفی شده در برنامه آموزشی.

تکمیل تمرینات عملی و گزارش‌های جلسه قبل به موقع

رعایت اخلاق حرفه‌ای، احترام به اساتید، همکلاسی‌ها و بیماران.

رعایت حریم خصوصی بیماران هنگام مشاهده و مستندسازی ضایعات بالینی.

استفاده مسئولانه از وسایل و تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی

ارائه گزارش بالینی و میکروسکوپی به موقع طبق الگوی کلاس

تأخیر مکرر باعث کاهش نمره حضور می‌شود.

غیبت بدون ارائه گواهی موجه قابل قبول نخواهد بود

استفاده از منابع معرفی شده و مطالعه دقیق آن‌ها الزامی است.

هرگونه تقلب یا سرقت علمی منجر به محرومیت از کلاس و نمره صفر خواهد شد

نام و امضای

نام و امضای مدیر گروه:

نام و امضای مدرس:

مسئول EDO دانشکده:

تاریخ ارسال :

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس... تشخیصی 3.....

روز و ساعت جلسه : شنبه 8.30-7.30

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1	1404/12/2	آشنایی با ضایعات سفید و قرمز دهان	دکتر مظفری
2	1404/12/9	آشنایی با ضایعات پیگمانته دهان	دکتر مظفری
3	1404/12/16	مرور و تکمیل ضایعات سفید و قرمز دهان	دکتر مظفری
4	1404/12/23	آشنایی با تظاهرات دهانی ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی (1)	دکتر مظفری
5	1405/1/15	آشنایی با تظاهرات دهانی ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی (2)	دکتر حاتمی
6	1405/1/22	آشنایی با تظاهرات دهانی ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی (3)	دکتر حاتمی
7	1405/1/29	آشنایی با تظاهرات دهانی تنباکو، فرآورده‌های آن و الکل و راه‌های ترک	دکتر حاتمی
8	1405/2/5	آشنایی با اسکواموس سل کارسینومای دهان (SCC)	دکتر حاتمی
9	1405/2/12	آشنایی با روش‌های غربالگری سرطان حفره دهان	دکتر حاتمی
10	1405/2/19	شایع‌ترین انکوژن‌ها	دکتر حاتمی
11	1405/2/26	اصول جراحی و درمان ضایعات پاتولوژیک	دکتر عباسی-دکتر نجفی
12	1405/3/2	پاتولوژی ضایعات واکنشی و بدخیم (1)	دکتر امینی
13	1405/3/9	پاتولوژی ضایعات واکنشی و بدخیم (2)	دکتر امینی
14	1405/3/16	پاتولوژی ضایعات واکنشی و بدخیم (3)	دکتر امینی
15			
16			

جدول بلوپرینت آزمون: ... تشخیصی 3 ..... نیمسال تحصیلی : اول 1405- 1404 ..... دانشکده: دندانپزشکی ..... گروه آموزشی: .....بیماریها.....							
ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	درصد زمان اختصاص داده شده	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
					حیطه ی شناختی	حیطه ی مهارتی	حیطه ی نگرشی
1	آشنایی با ضایعات سفید و قرمز دهان	1	7.1	3	*	*	*
2	آشنایی با ضایعات پیگمانته دهان	1	7.1	3	*	*	*
3	مرور و تکمیل ضایعات سفید و قرمز دهان	1	7.1	3	*	*	*
4	آشنایی با تظاهرات دهانی ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی (1)	1	7.1	3	*	*	*
5	آشنایی با تظاهرات دهانی ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی (2)	1	7.1	3	*	*	*
6	آشنایی با تظاهرات دهانی ضایعات اگزوفیتیک خارج استخوانی (3)	1	7.1	3	*	*	*
7	آشنایی با تظاهرات دهانی تنباکو، فرآورده های آن و الکل و راه های ترک	1	7.1	3	*	*	*

*	*	*	3	7.1	1	آشنایی با اسکواموس سل کارسینومای دهان (SCC)	8
*	*	*	3	7.1	1	آشنایی با روش‌های غربالگری سرطان حفره دهان	9
*	*	*	3	7.1	1	شایع‌ترین انکوژن‌ها	10
*	*	*	3	7.1	1	اصول جراحی و درمان ضایعات پاتولوژیک	11
*	*	*	3	7.1	1	پاتولوژی ضایعات واکنشی و بدخیم (1)	12
*	*	*	3	7.1	1	پاتولوژی ضایعات واکنشی و بدخیم (2)	13
*	*	*	3	7.1	1	پاتولوژی ضایعات واکنشی و بدخیم (3)	14
							15
							16

جدول بلوپرینت EDC

تعداد سوال: 42

نام گزوه آموزشی: بیماریها

رتبه علمی:

